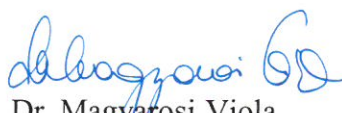

E példány sorszáma: *FIG/1476-1/2023.*

Siófoki Kórház-Rendelőintézet
BETEGJOGI SZABÁLYZAT

Készítette:

Dr. Magyarosi Viola
igazgatási osztályvezető

Ellenőrizte:

Csehy Krisztina
minőségirányítási megbízott

Jóváhagyta:

Dr. Pintér István PhD
főigazgató-helyettes

TARTALOMJEGYZÉK

1.	A szabályozás célja	4
2.	Érvényesség	4
3.	Hivatkozások	4
4.	Fogalom meghatározások	5
5.	Részletes szabályok	5
5.1.	Alapelvek	5
5.2.	Általános tudnivalók	6
5.3.	A betegjogok részletezése	6
5.3.1.	Az egyén szerepe	6
5.3.2.	Egészségügyi ellátáshoz való jog	6
5.3.3.	Emberi méltósághoz való jog	7
5.3.4.	A kapcsolattartás joga	8
5.3.5.	Az Intézet elhagyásának a joga	9
5.3.6.	Tájékoztatáshoz való jog	9
5.3.7.	Önrendelkezéshez való jog	10
5.3.8.	Az ellátás visszautasításának joga	12
5.3.9.	Az egészségügyi dokumentáció megismerésének joga, és az orvosi titoktartáshoz való jog	13
5.3.10.	Az orvosi titoktartáshoz való jog	13
5.3.11.	A beteg kötelezettségei	14
5.3.12.	A beteg jogainak érvényesítése	15
5.3.13.	A beteg panaszainak kivizsgálása	15
5.3.14.	A betegjogi képviselő	15
5.3.15.	A kórházi etikai bizottság	16
6.	Kapcsolódó dokumentumok	16

[illegible]

1. A szabályozás célja

A szabályzat célja, hogy a Siófoki Kórház-Rendelőintézet munkatársai számára tájékoztatást adjon a betegjogokat érintő területekről, annak az Intézményben történő érvényesítéséről annak érdekében, hogy a betegellátás során a betegjogok érvényesülése a törvényi előírásoknak megfelelően történjen, illetve a betegek joga ne sérülhessen.

Az itt meghatározottakkal ellentétes szabályokat sem az osztályos működési rendek, sem pedig egyéb szabályozások nem tartalmazhatnak.

2. Érvényesség

A jelen szabályzat érvényes a kórház valamennyi szervezeti egységére - az intézmény osztályaira és szakambulanciákra, a szakrendelőkre, valamint a gazdasági-műszaki terület szervezeti egységeire.

3. Hivatkozások

- Járóbeteg szakellátás folyamatának szabályozása MEU.03.
- Fekvőbeteg szakellátás folyamatának szabályozása MEU.02.
- Ápolásellátás rendje ER.03.
- Korlátozó intézkedések eljárási rendje ER.29.
- Betegmegfigyelés eljárási rend a fekvőbeteg osztályokon ER.09.
- Ellátás visszautasításának eljárási rendje ER.33.
- Beteg felvilágosítása invazív beavatkozás előtt ER.34.
- A várólista alkalmazásának eljárási rendje ER.36.
- Térítési díj ellenében igénybe vehető egészségügyi szolgáltatások és azok díjairól szóló szabályzat
- Betegek és hozzátartozóik panaszainak kivizsgálásáról és a betegjogi képviselőiről szóló szabályzat
- Adatvédelmi Szabályzat
- Házi rend
- Osztályos működési rendek
- 1997. évi CLIV. törvény az egészségügyről
- 1997. évi XLVII. törvény az egészségügyi és a hozzájuk kapcsolódó személyes adatok kezeléséről és védelméről
- 2011. évi CXII. törvény az információs önrendelkezés jogról és az információ szabadságról
- Magyar Egészségügyi Ellátási Standardok
- Eljárásrend a betegdokumentáció vezetésére ER.04.

4. Fogalom meghatározások

Beteg: az egészségügyi ellátást igénybe vevő vagy abban részesülő személy.

Kezelőorvos: a beteg adott betegségével, illetve egészségi állapotával kapcsolatos vizsgálati és terápiás tervet meghatározó, továbbá ezek keretében beavatkozásokat végző orvos, illetve orvosok, akik a beteg gyógykezeléséért felelősséggel tartoznak.

Közei hozzátartozó: a házastárs, az egyeneságbeli rokon, az örökbe fogadott, a mostoha- és a nevelt gyermek, az örökbe fogadó, a mostoha- és a nevelőszülő, a testvér, valamint az élettárs.

Sürgős szükség: az egészségügyi állapotban bekövetkezett olyan változás, amelynek következtében azonnali ellátás hiányában a beteg közvetlen életveszélybe kerülne, illetve súlyos vagy maradandó egészségkárosodást szenvedne.

Veszélyeztető állapot: az az állapot, amelyben az azonnali intézkedés hiánya a beteg vagy más személy életét, testi épségét vagy egészségét közvetlenül fenyegető helyzetet eredményezne, illetőleg a környezetére közvetlen veszélyt jelentene.

Cselekvőképesség: Minden ember cselekvőképés, akinek cselekvőképességét e törvény vagy a bíróság gondnokság alá helyezést elrendelő ítélete nem korlátozza.

Cselekvőképtelen állapot: Semmis annak a személynek a jognyilatkozata, aki a jognyilatkozat megtételekor olyan állapotban van, hogy az ügyei viteléhez szükséges belátási képessége teljesen hiányzik.

Korlátozottan cselekvőképes kiskorú: Korlátozottan cselekvőképes az a kiskorú, aki a tizenegyedik életévét betöltötte és nem cselekvőképtelen.

A korlátozottan cselekvőképes kiskorú jognyilatkozatának érvényességéhez - ha a törvény eltérően nem rendelkezik - törvényes képviselőjének hozzájárulása szükséges.

Cselekvőképtelen kiskorú: Cselekvőképtelen az a kiskorú, aki a tizenegyedik életévét nem töltötte be.

A cselekvőképtelen kiskorú jognyilatkozata semmis; nevében a törvényes képviselője jár el.

Cselekvőképesség részleges korlátozása: Cselekvőképességében részlegesen korlátozott az a nagykorú, akit a bíróság ilyen hatállyal gondnokság alá helyezett.

A cselekvőképességében részlegesen korlátozott személynek a bíróság ítéletében meghatározott ügycsoportokra vonatkozó jognyilatkozatának érvényességéhez gondnokának hozzájárulása szükséges.

Cselekvőképesség teljes korlátozása: Cselekvőképtelen az a nagykorú, akit a bíróság cselekvőképességét teljesen korlátozó gondnokság alá helyezett.

A cselekvőképtelen nagykorú jognyilatkozata semmis, nevében gondnoka jár el.

5. Részletes szabályok

5.1. Alapelvek

Az egészségügyi szolgáltatások és intézkedések során biztosítani kell a betegek jogainak védelmét. A beteg személyes szabadsága és önrendelkezési joga kizárólag az egészségi állapota által indokolt, Az Egységügyi Törvényben (továbbiakban EüTv) meghatározott esetekben és módon korlátozható.

Az egészségügyi szolgáltatások igénybevétele során érvényesülnie kell az esélyegyenlőségnek.

Az egészségügyi intézményrendszer szakmai ellátási szintekre tagolt felépítése és működése az eltérő jellegű és súlyosságú megbetegedésben szenvedők egészségi állapota által meghatározott szükségletekhez igazodik, valamint tudományos tényekre alapozott és költséghatékony eljárásokon alapul.

5.2. Általános tudnivalók

Az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény külön fejezetben szabályozza a betegek jogait és kötelezettségeit.

Az intézményben ennek megfelelően – a hivatkozásban meghatározott belső dokumentumokban – meghatároztuk a betegjogok érvényesülésének feltételeit és módjait. Jelen szabályozásban – az ellátás jellegéből és az ellátottak köréből adódó – szükséges részletezettséggel ismertetjük a tudnivalókat, amelyek megfelelő kiindulást adnak az egyes osztályok számára a saját szabályozásuk helyes kialakítására és felügyeletére.

A személyes adatok kezeléséről az érintett jogairól az Adatvédelmi Szabályzat rendelkezik.

5.3. A betegjogok részletezése

5.3.1. Az egyén szerepe

- Mindenki köteles tiszteletben tartani mások jogait egészségük fejlesztéséhez, védelméhez, a betegségek megelőzéséhez, a gyógyuláshoz és az orvosi rehabilitációhoz.
- Mindenkinek joga van olyan ismeretek megszerzéséhez, amelyek lehetővé teszik számára az egészsége védelmével és fejlesztésével kapcsolatos lehetőségei megismerését, valamint megfelelő tájékoztatáson alapuló döntését az egészséggel kapcsolatos kérdésekben.
- Mindenkinek joga van tájékoztatást kapni az egészségügyi szolgáltatók által nyújtott egészségügyi ellátások jellemzőiről, azok elérhetőségéről és az igénybevétel rendjéről, továbbá a betegeket megillető jogokról és azok érvényesíthetőségéről.
- Mindenkinek saját egészségi állapotáért a tőle elvárható módon felelősséggel kell tartoznia.
- Mindenkinek kötelessége tartózkodni minden olyan magatartástól és tevékenységtől, amely a társadalmilag elfogadható kockázati szinten felül, köztudottan mások egészségét veszélyezteti.
- Mindenkinek kötelessége - a tőle elvárható módon - segítséget nyújtani és a tudomása szerint arra illetékes egészségügyi szolgáltatót értesíteni, amennyiben sürgős szükség vagy veszélyeztető állapot fennállását észleli, illetve arról tudomást szerez.

5.3.2. Egészségügyi ellátáshoz való jog

- Minden betegnek – tekintet nélkül arra, hogy magyar állampolgár-e, vagy hogy rendelkezik-e érvényes biztosítással -, sürgős szükség esetén joga van
 - az életmentő,

- a súlyos vagy maradandó egészségkárosodás megelőzését biztosító ellátáshoz, valamint
 - fájdalmának csillapításához és szenvedéseinek csökkentéséhez.
- A biztosítottnak joga van az egészségi állapota által indokolt, megfelelő – a szakmai és etikai szabályok illetve irányelvek megtartásával történő, folyamatosan - 24 órán keresztül - hozzáférhető és az egyenlő bánásmód követelményeinek megfelelő egészségügyi ellátáshoz.
- A betegnek joga van az állapota által szakmailag indokolt szintű egészségügyi szolgáltató és - az ellátását végző orvos megválasztásához. Az orvosválasztás jogának gyakorlása során a betegnek joga van az ellátását végző olyan orvos megválasztásához, akivel az állapotának, illetve az egészségügyi szolgáltatás jellegének megfelelő, magyar nyelven történő kapcsolattartásra képes.
- A beteget kezelő osztály osztályvezető főorvosa a beteg egészségi állapota által indokolt megfelelő szakmai ellátás érdekében felülvizsgálhatja a beteg orvosválasztási jogát, és más orvost jelölhet ki kezelőorvosnak. Az orvosválasztási jog felülvizsgálatának tényéről és okáról az osztályvezető főorvos tájékoztatja a beteget.
- Ügyeleti szolgálat, illetve sürgős szükség esetén azzal a korlátozással gyakorolható az orvosválasztási jog, hogy életveszély, illetve azonnali beavatkozást igénylő ellátás esetén kizárt az orvosválasztási jog gyakorlása.
- A betegnek joga van arra, hogy a kezelőorvos által megállapított kórismével, a javasolt terápiával, valamint a kórházból történő tervezett elbocsátásával vagy máshova történő beutalásával kapcsolatban kezdeményezze más orvos által történő vizsgálatát és kikérje annak véleményét. Ezt az igényét a beteg / hozzátartozó az osztályvezető főorvosnál jelezheti.
- Amennyiben a beteg az adott egészségügyi szolgáltatónál nem részesíthető az egészségi állapota által indokolt legrövidebb időn belül a szükséges ellátásban, tájékoztatni kell őt arról, hogy az adott ellátás mely egészségügyi szolgáltatónál biztosítható. Felelős: kezelőorvos
- A beteget a külön jogszabályban meghatározott esetben és módon kell várólistára helyezni. A várólistára helyezés esetén a beteget a várakozás okáról és annak várható időtartamáról, illetve esetleges következményeiről tájékoztatni kell. Felelős: kezelőorvos

5.3.3. Emberi méltósághoz való jog

- Az egészségügyi ellátás során a beteg emberi méltóságát tiszteletben kell tartani.
- A beteg személyes szabadsága - ellátása során - fizikai, kémiai, biológiai vagy pszichikai módszerekkel vagy eljárásokkal kizárólag sürgős szükség esetén, illetőleg a beteg vagy mások élete, testi épsége és egészsége védelmében korlátozható. A korlátozó intézkedés csak addig tarthat, ameddig az elrendelés oka fennáll. Felelős: kezelőorvos
- Korlátozó módszerek vagy eljárások alkalmazását – az EüTv-ben meghatározott esetek kivételével – a beteg kezelőorvosa rendelheti el. A kezelőorvos az alkalmazást megelőzően, - amennyiben ez nem lehetséges az alkalmazás megkezdését követően a lehető legrövidebb időn belül - rögzíti az egészségügyi dokumentációban a korlátozó módszereket vagy eljárásokat, megjelölve azok

indítékát és alkalmazásuk időtartamát az erre rendszeresített formanyomtatványon. (Fny. 74.)

- Korlátozó módszerek és eljárások alkalmazása esetén a beteg állapotát és testi szükségleteit rendszeresen - a szakmai szabályoknak megfelelően - ellenőrizni kell. A beteg egészségügyi dokumentációjában az ellenőrzés tényét és eredményét fel kell tüntetni. Felelős: kezelőorvos
- A beteget csak méltányolható okból és ideig szabad várakoztatni.
- A beteg ellátása során szeméremérzetére tekintettel ruházata csak a szükséges időre és a szakmailag indokolt mértékben távolítható el.
Részletes szabályozását a Korlátozó intézkedések eljárási rendje (ER.29.) és a Betegmegfigyeléssel kapcsolatos eljárási rend fekvőbeteg osztályokon (ER.09.) szabályozza.

5.3.4. A kapcsolattartás joga

- A beteg kórházi elhelyezése során más személyekkel akár írásban, akár szóban kapcsolatot tarthat, látogatókat fogadhat vagy az általa meghatározott személyeket a látogatásból kizárhat. A kizárásról a betegfelvétel alkalmával nyilatkozhat, melyet a betegdokumentációban fel kell tüntetni.
- A beteg látogatás rendjét a *Házirend* tartalmazza.
- A beteg megtilthatja, hogy a gyógykezelésének tényét vagy a gyógykezelésével kapcsolatos egyéb információt más előtt feltárják.
- A súlyos állapotú betegnek (aki önellátásra képtelen, vagy fájdalmai gyógyszerrel sem szüntethetők meg, vagy lelki krízishelyzetben van) joga van arra, hogy az általa megjelölt személy mellette tartózkodjon.
- A kiskorú (18 év alatti) gyerekeknek joga van arra, hogy szülője, törvényes képviselője, illetőleg az általa megjelölt személy mellette tartózkodjon.
- A beteg melletti tartózkodás lehetőségét, illetve a benttartózkodás módját a beteg kezelését végző gyógyító osztály osztályvezető főorvosa határozza meg az osztályán lévő helyi adottságok figyelembevételével.
- Ha a beteg mellett bent tartózkodó úgynevezett kísérő személyzet igénybe veszi a kórház hotelszolgáltatását, akkor a Térítési díj ellenében igénybevehető egészségügyi szolgáltatások és azok díjairól szóló szabályzat alapján kell ennek a szolgáltatásnak a térítési díját megfizetnie.
- A szülő nőnek joga van arra, hogy az általa megjelölt nagykorú személy a vajúdas és a szülés alatt folyamatosan vele lehessen, a szülést követően pedig arra, hogy - amennyiben ezt az ő vagy újszülöttje egészségi állapota nem zárja ki - újszülöttjével egy helyiségben helyezték el.
- A beteget megilleti a vallási meggyőződésének megfelelő egyházi személlyel vagy vallási tevékenységet végző szervezet vallásos szertartást hivatásszerűen végző tagjával való kapcsolattartásnak és vallása szabad gyakorlásának joga.
- A beteg - törvény eltérő rendelkezése hiányában - jogosult saját ruháinak és személyes tárgyainak a használatára.
- Fenti jogokat a beteg
 - az Intézetben meglévő feltételektől függően,
 - betegtársai jogainak tiszteletben tartásával és
 - a betegellátás zavartalanosságát biztosítva gyakorolhatja.

5.3.5. Az Intézet elhagyásának a joga

- A beteg kezelőorvosának javaslata ellenére, saját felelőssége mellett is dönthet úgy, önként elhagyja a kórházat, amennyiben azzal mások testi épségét, egészségét nem veszélyezteti.
- A távozási szándékot előzetesen a kezelőorvos részére kell bejelenteni, aki ezt a tényt rögzíti a betegdokumentációba (Fny.177.), amelyet a beteg aláírásával megerősít, és ekkor a beteg zárójelentést kap az intézeti kezelésről.
- Ha beteg úgy dönt, hogy előzetes bejelentés nélkül távozik, akkor ezt a tényt a kezelőorvos a beteg dokumentációjában (Fny.177.) feltünteti, és ha a beteg egészségi állapota szükségessé teszi, az önkéntes távozás tényéről értesíti a hatáskörrel és illetékességgel rendelkező hatóságokat.
- Korlátozottan cselekvőképes, illetve cselekvőképtelen beteg esetén a bejelentés nélküli távozás tényéről a beteg biztonsága érdekében a kezelőorvos a törvényes képviselőt telefonon, illetve távirati úton tájékoztatja. Az értesítés tényét és időpontját a betegdokumentációba be kell jegyezni.
- Ha a beteget az Intézetből el akarják bocsátani, őt, törvényes képviselőjét a kezelőorvosnak erről előzetesen tájékoztatni kell (lehetőség szerint legalább 24 órával a tervezett elbocsátást megelőzően.)

5.3.6. Tájékoztatáshoz való jog

A betegnek joga van arra, hogy részletes tájékoztatást kapjon

- egészségi állapotáról, beleértve ennek orvosi megítélését is,
- a javasolt vizsgálatokról, beavatkozásokról, ezek eredményéről,
- a javasolt vizsgálatok, beavatkozások elvégzésének, illetve elmaradásának lehetséges előnyeiről és kockázatairól,
- a vizsgálatok, beavatkozások elvégzésének tervezett időpontjairól,
- döntési jogáról a javasolt vizsgálatok, beavatkozások tekintetében,
- a szóba jöhető egyéb eljárásokról, módszerekről,
- az ellátás folyamatáról és várható kimeneteléről,
- a további ellátásokról, valamint
- a javasolt életmódról
- a személyes adatainak kezeléséről.

A betegnek joga van a tájékoztatás során és azt követően tovább kérdésre.

A teljes körű tájékoztatásra vonatkozó szabályokat a 16. életévét betöltött kiskorú személy esetén is alkalmazni kell.

- A betegnek joga van megismerni ellátása során az egyes vizsgálatok, beavatkozások elvégzését követően azok eredményét, esetleges sikertelenségét, illetve a várttól eltérő eredményt és annak okait.
- A betegnek joga van arra, hogy számára érthető módon kapjon tájékoztatást, figyelemmel életkorára, iskolázottságára, ismereteire, lelkiállapotára, e tekintetben megfogalmazott kívánságára, valamint arra, hogy a tájékoztatáshoz szükség esetén és lehetőség szerint tolmácsot vagy jelnyelvi tolmácsot biztosítsanak.
- A cselekvőképtelen és korlátozottan cselekvőképes betegnek is joga van a korának és pszichés állapotának megfelelő tájékoztatáshoz.

- A betegnek joga van megismerni az ellátásában közvetlenül közreműködő személyek nevét, szakképesítését és beosztását. Ezt az Intézetben rendszeresített kitűző viselésével kell lehetővé tenni.
- A beteg írásban lemondhat a tájékoztatási jogról, kivéve, ha betegsége természetét ismernie kell azért, hogy másokat betegsége által ne veszélyeztessen. Ha a beavatkozásra a beteg kezdeményezésére és nem terápiás célból kerül sor, a tájékoztatásról való lemondás csak írásban érvényes. A nyilatkozatot a betegdokumentáció részeként kell kezelni.
- A betegnek joga van, hogy írásban megjelölje azt a személyt, akit helyette kell tájékoztatni. Az erre vonatkozó információkat a betegdokumentációban fel kell jegyezni.
- Az orvos a vizsgálatot megelőzően köteles a beteget - amennyiben állapota lehetővé teszi - arról tájékoztatni, hogy a vizsgálat és az azt követő ellátás térítési díját meg kell téríteni, ha a vizsgálat eredménye szerint sürgős szükség nem áll fenn és az ellátás költségének fedezete a központi költségvetésben és az Egészségbiztosítási Alapon keresztül sincs biztosítva. Az érvényes térítési díjakat a beteg számára hozzáférhetővé kell tenni.
- Tájékoztatásért felelős: kezelőorvos, szakdolgozó. *A beteg felvilágosítása, tájékoztatása tekintetében valamennyi dolgozó tájékoztatási kompetenciája a döntési kompetenciája szintjéig terjed!*

Intézményünk általános tájékoztatási módjai

- A gyógyintézet honlapja: www.siokorhaz.hu
- Rendelési idők látható helyen a Siófoki Kórház-Rendelőintézet területén kifüggesztésre kerültek.
- A betegeket megillető jogokról szóló általános tájékoztató az intézmény központi helyein elhelyezésre került.
- Házi rendünk – mely tartalmazza a betegjogok helyi gyakorlatát - nyilvános.
- Kiemelt tájékoztató tábláink figyelemfelhívásként szolgálnak.
- A szakorvosi rendelést végző orvos neve a rendelő ajtón megtalálható.
- A soron kívüli ellátásra való jogosultságot ismertettük.
- A betegeket a kezelő orvos tájékoztatja a tervezett ellátásról, hogy ez ismeretek birtokában dönteni tudjanak, az ellátás elfogadásáról vagy elutasításáról.
- A gyógykezelés elfogadásáról, vagy elutasításáról, és az invazív beavatkozás előtt a páciens tájékozott beleegyezését elnyerjük.
- A betegellátás folyamatában a folyamatos tájékoztatást a kezelőorvos, ellátást, vizsgálatot végző szakember biztosítja.

5.3.7. Önrendelkezéshez való jog

- A beteg önrendelkezési jog keretében szabadon döntheti el, hogy az egészségügyi ellátást igénybe kívánja-e venni, illetve az igénybe vett egészségügyi ellátás keretében mely beavatkozások elvégzésében egyezik bele, illetve mely beavatkozásokat utasít vissza.

5.3.8. Az ellátás visszautasításának joga

- A cselekvőképes beteget megilleti az ellátás visszautasításának joga, kivéve, ha annak elmaradása mások életét, vagy testi épségét veszélyeztetné.
- A beteg minden olyan ellátást, amelynek elmaradása esetén egészségi állapotában várhatóan súlyos vagy maradandó károsodás következne be, csak közokiratban vagy teljes bizonyító erejű magánokiratban, illetve írásképtelensége esetén két tanú együttes jelenlétében utasíthat vissza. Ez utóbbi esetben a visszautasítást az egészségügyi dokumentációban rögzíteni kell, amelyet a tanúk aláírásukkal hitelesítenek.
- A beteg, a visszautasítást bármikor visszavonhatja, mely tény a kezelőorvosánál kell jelezni, aki ezt a betegdokumentációban (az előzetesen aláírt beleegyező nyilatkozat hátoldalán, dátummal és aláírással ellátva) rögzíti, amit a betegnek szintén alá kell írnia.
- Cselekvőképtelen, illetve korlátozottan cselekvőképes személy esetében az ellátás nem utasítható vissza.
- A betegség természetes lefolyását lehetővé téve az életfenntartó vagy életmentő beavatkozás visszautasítására csak abban az esetben van lehetőség, ha a beteg olyan súlyos betegségben szenved, amely az orvostudomány mindenkori állása szerint gyógyíthatatlan és rövid időn belül - megfelelő egészségügyi ellátás mellett is - halálhoz vezet.
- Az életmentő (életfenntartó) beavatkozás visszautasítása csak akkor érvényes, ha az egészségügyi törvényben meghatározott három tagú orvosi bizottság (továbbiakban: Bizottság) - melynek tagjai a beteg kezelőorvosa, egy, a beteg gyógykezelésében részt nem vevő szakorvos, továbbá egy pszichiáter szakorvos - megvizsgálja a beteget, és egybehangzóan, írásban nyilatkozik arról, hogy a beteg döntését annak következményei tudatában hozta meg (megértette, mérlegelte, megfelelő formában közölte). Az írásbeli nyilatkozatot a Bizottság mindhárom tagja aláírja.
- Az életmentő (életfenntartó) beavatkozás visszautasítása érvényességének további feltétele, hogy a beteg a Bizottság nyilatkozatát követő 3. napon belül - két tanú előtt - ismételten kinyilvánítja a visszautasításra irányuló szándékát. Amennyiben a beteg nem járul hozzá a Bizottság vizsgálatához, a kezelés visszautasítására vonatkozó nyilatkozata nem vehető figyelembe.
- Ha a beteg helyett az általa közokiratban megbízott személy (helyettes döntéshozó / törvényes képviselő) gyakorolja a visszautasítás jogát, abban az esetben a Bizottság a helyettes döntéshozó döntésével kapcsolatosan ugyancsak írásban nyilatkozik arról, hogy a törvényi feltételek fennállnak-e, ill. a helyettes döntéshozó rendelkezik-e belátási képességgel.
- Az életmentő (életfenntartó) beavatkozás visszautasítását vizsgáló Bizottság összehívására - a kezelőorvos kezdeményezésére - az intézményvezető által meghatározott betegellátó osztály vezetője jogosult. A kijelölt osztályvezető útmutatása szerint a Bizottság haladéktalanul megkezdi munkáját.
- A beteg nem utasíthatja vissza az életfenntartó vagy életmentő beavatkozást, ha várandós és előre láthatóan képes a gyermek kihordására.
- A beteg az életfenntartó vagy életmentő beavatkozás visszautasítása esetén is jogosult szenvedéseinek enyhítésére, fájdalmainak csökkentésére irányuló ellátásra.

5.3.9. Az egészségügyi dokumentáció megismerésének joga, és az orvosi titoktartáshoz való jog

- A beteg jogosult
 - a gyógykezeléssel összefüggő adatainak kezeléséről tájékoztatást kapni,
 - a rá vonatkozó egészségügyi adatokat megismerni,
 - az egészségügyi dokumentációba betekinteni, valamint azokról kivonatot vagy másolatot készíteni vagy saját költségére másolatot kapni,
 - a fekvőbeteg-gyógyintézetből történő elbocsátásakor zárójelentést kapni,
 - egészségügyi adatairól indokolt célra - saját költségére - összefoglaló vagy kivonatos írásos véleményt kapni.
- Amennyiben a betegről készült egészségügyi dokumentáció más személy magántitok-védelméhez való jogát érintő adatokat is tartalmaz, annak csak a betegre vonatkozó része tekintetében gyakorolható ezen jogosultság.
- A beteg jogosult az általa pontatlannak vagy hiányosnak vélt - rá vonatkozó - egészségügyi dokumentáció kiegészítését, kijavítását kezdeményezni, amelyet a kezelőorvos, illetve más adatkezelő a dokumentációra saját szakmai véleményének feltüntetésével jegyez rá. *A hibás egészségügyi adatot az adatfelvételt követően törölni nem lehet, azt úgy kell kijavítani, hogy az eredetileg felvett adat megállapítható legyen.*
- A beteg jogosult az adott betegségével kapcsolatos egészségügyi ellátásának ideje alatt az általa meghatározott személyt írásban felhatalmazni a rá vonatkozó egészségügyi dokumentációba való betekintésre, illetve arra, hogy azokról másolatot készíttessen.
- A beteg egészségügyi ellátásának befejezését követően csak a beteg által adott teljes bizonyító erővel rendelkező magánokiratban felhatalmazott személy jogosult az egészségügyi dokumentációba való betekintésre, és arról másolat készítésére.
- A beteg halála esetén törvényes képviselője, közeli hozzátartozója, valamint örököse - írásos kérelme alapján - jogosult a halál okával összefüggő vagy összefüggésbe hozható, továbbá a halál bekövetkezését megelőző gyógykezeléssel kapcsolatos egészségügyi adatokat megismerni, az egészségügyi dokumentációba betekinteni, valamint azokról - saját költségére - másolatot kapni.
- Dokumentáció másolatot a főigazgatói titkárságon, az intézményvezetőnek címzett kérelemmel lehet igényelni. A másolat kiadása a Térítési díj ellenében igénybe vehető egészségügyi szolgáltatások és azok díjairól szóló szabályzatban meghatározott térítési díj ellenében történik.

5.3.10. Az orvosi titoktartáshoz való jog

- A beteg jogosult arra, hogy az egészségügyi ellátásban részt vevő személyek az ellátása során tudomásukra jutott egészségügyi és személyes adatait (orvosi titok) csak az arra jogosulttal közöljék, és azokat bizalmasan kezeljék. A titoktartási kötelezettség „örök”, tehát nem ér véget a beteg ellátásának befejezésével.

- A betegnek joga van ahhoz, hogy vizsgálata és gyógykezelése során csak azok a személyek legyenek jelen, akiknek részvétele az ellátásban szükséges, illetve azok, akiknek jelenlétéhez a beteg hozzájárult
- A betegnek joga van ahhoz, hogy vizsgálatára és kezelésére olyan körülmények között kerüljön sor, hogy azt beleegyezése nélkül mások ne láthassák, illetve ne hallhassák, kivéve, ha a sürgős szükség és a veszélyeztető állapot esetén ez elkerülhetetlen.
- A betegnek felvételekor joga van arról nyilatkozni, hogy betegségéről, annak várható kimeneteléről kiknek adható felvilágosítás, illetve kiket zár ki egészségügyi adatainak részleges vagy teljes megismeréséből. Az ezzel kapcsolatos információkat a betegdokumentációba fel kell jegyezni.
- Az Intézet a beteg által megjelölt személyt köteles értesíteni a beteg elhelyezésének megváltoztatásáról, a beteg elhelyezéséről, illetve ha egészségi állapotában jelentős mértékű változás lenne.
- Az érintett beteg egészségügyi adatait annak hozzájárulása hiányában is közölni kell, amennyiben ezt
 - törvény elrendeli, (pl. bírósági, rendőrségi, ügyészégi, szakértői megkeresésre)
 - mások életének, testi épségének és egészségének védelme (pl. bizonyos fertőző betegségek esetén) szükségessé teszi.
- Az egészségügyi adatok kezelésével, védelmével, a titoktartással kapcsolatos szabályokat az Adatvédelmi szabályzat tartalmazza.

5.3.11. A beteg kötelezettségei

A beteg az egészségügyi szolgáltatás igénybevételekor köteles tiszteletben tartani az Intézmény működési rendjét.

A beteg - amennyiben ezt egészségi állapota lehetővé teszi - köteles az ellátásában közreműködő egészségügyi dolgozókkal képességei és ismeretei szerint az alábbiak szerint együttműködni:

- tájékoztatni őket mindarról, amely szükséges a kórisme megállapításához, a megfelelő kezelési terv elkészítéséhez és a beavatkozások elvégzéséhez, így különösen minden korábbi betegségéről, gyógykezeléséről, gyógyszer vagy gyógyhatású készítmény szedéséről, egészségkárosító kockázati tényezőiről,
- tájékoztatni őket - saját betegségével összefüggésben - mindarról, amely mások életét vagy testi épségét veszélyeztetheti, így különösen a fertőző betegségekről és a foglalkozás végzését kizáró megbetegedésekről és állapotokról,
- külön jogszabályban meghatározott fertőző betegségek esetén megnevezni azon személyeket, akiktől a fertőző betegséget megkaphatta, illetve akiket megfertőzhetett,
- tájékoztatni őket minden, az egészségügyi ellátást érintő, általa korábban tett jognyilatkozatáról,
- a gyógykezelésével kapcsolatban tőlük kapott rendelkezéseket betartani,
- a gyógyintézet házirendjét betartani,
- jogszabályban előírt személyes adatait hitelt érdemlően igazolni.

A beteg köteles a jogszabály által előírt vagy a jogszabály alapján a szolgáltató által megállapított térítési díjat megfizetni.

5.3.12. A beteg jogainak érvényesítése

A kezelőorvos, illetve a betegfelvételben közreműködő szakdolgozó köteles a beteget - egészségi állapotától függően - a felvételekor, illetőleg az ellátás előtt tájékoztatni a betegjogokról, azok érvényesítésének lehetőségeiről – a betegjogi képviselő elérhetőségéről, a Kórház Etikai Bizottsághoz fordulás jogáról - illetve a gyógyintézet házirendjéről.

5.3.13. A beteg panaszainak kivizsgálása

A beteg jogosult az egészségügyi ellátással kapcsolatban az Intézet vezetőjénél, illetve fenntartójánál panaszt tenni.

A panasz

- közvetlen úton,
- orvosigazgatón keresztül,
- a betegjogi képviselőn keresztül vagy
- a Kórház Etikai Bizottságán keresztül történhet, vagy
- a panaszos közvetítői eljárást kezdeményezhet az egészségügyi szolgáltatás helyéhez legközelebb eső Területi Igazságügyi Szakértői Kamaránál.

A panaszok intézésének részletes szabályait a Betegek és hozzátartozóik panaszainak kivizsgálásáról és a betegjogi képviselőről szóló szabályzat és a *Házirend* tartalmazza.

5.3.14. A betegjogi képviselő

- Intézményünkben – a jogszabályi előírásokkal összhangban – betegjogi képviselő működik. Legfontosabb feladata az, hogy segítse a betegeket abban, hogy megfelelően élni tudjanak jogaikkal, illetve, hogy szükség esetén panaszuk megfelelő elintézését nyerjen.
- A betegjogi képviselő tevékenysége különösen az alábbiakat foglalja magában:
 - segíti a beteget az egészségügyi dokumentációhoz való hozzájutásban, azzal kapcsolatos megjegyzések, kérdések feltételében,
 - segít a betegnek panasza megfogalmazásában, kezdeményezheti annak kivizsgálását,
 - a beteg írásbeli meghatalmazása alapján panaszt tehet az egészségügyi szolgáltató vezetőjénél, fenntartójánál, illetve - a beteg gyógykezelésével összefüggő ügyekben - eljár az arra illetékes hatóságnál, és ennek során képviseli a beteget,
 - a betegjogi képviselő rendszeresen tájékoztatja az egészségügyi dolgozókat a betegjogokra vonatkozó szabályokról, azok változásáról, illetve a betegjogok érvényesüléséről az egészségügyi szolgáltatónál.
- A betegjogi képviselő - az ellátás zavartalanságát nem veszélyeztetve - illetékességi körében jogosult:
 - az egészségügyi szolgáltató működési területére belépni,
 - a vonatkozó iratokba betekinteni,

- az egészségügyben dolgozókhoz kérdést intézni.
- A betegjogi képviselő köteles a betegre vonatkozó orvosi titkot megtartani, és a beteg személyes adatait a vonatkozó jogszabályok szerint kezelni.
- A betegjogi képviselő nevét, elérhetőségét a *Házirend* tartalmazza. Az elérhetőségről szóló információt az Intézmény területén kifüggesztettük.
- Az intézmény orvosigazgatójának, valamint a Területi Igazságügyi Szakértői Kamara elérhetőségét a fentiekhez hasonlóan a kórház területén kifüggesztettük.

5.3.15. A kórházi etikai bizottság

- A kórházi Etikai Bizottság legalább öt, legfeljebb tizenegy tagú testület. Tagjait az egészségügyi intézmény vezetése kéri fel azzal, hogy a bizottság összetétele biztosítsa a bizottság elé kerülő ügyek sokoldalú (orvosi, pszichológiai, jogi, vallási stb.) megítélését.
- Az Etikai Bizottság feladata
 - az intézményen belül felmerülő etikai ügyben való állásfoglalás,
 - a betegjogok érvényesítésében való közreműködés,
 - amit az intézmény szervezeti és működési szabályzata a bizottság hatáskörébe utal.
- A Kórházi Etikai Bizottság elérhetőségét – a betegjogi képviselőhöz hasonló módon – az Intézet területén tájékoztató táblák ismertetik.

6. Kapcsolódó dokumentumok

- Adatkezeléssel és általános beleegyezéssel kapcsolatos betegtájékoztató Bny./01.
- Az intézmény elhagyása Fny.177.
- Korlátozás elrendelő Fny. 74.